

KOTALI ÜRETİM PANCAR ŞEKERİ ÜRETİMİNİ DARALTIYOR!

4.7.2011

Ülkemizde şeker üretim ve arzında istikrarın sağlanabilmesi amacıyla 2001 yılında Şeker Yasası çıkarılmıştır. Yasa kapsamında kurulan Şeker Kurumu'na da şirketler bazında şeker üretim kotalarını belirleme görevi verilmiştir.

Şeker Yasası'nın uygulamaya konmasından önceki dört yıllık süreç ile uygulamanın başlamasından itibaren geçen iki yıllık süreç incelendiğinde ortaya ilginç bir tablo çıkmaktadır; pancar şekeri üretimi %12 oranında düşerken Nişasta Bazlı Şeker (NBS) üretimi %19 oranında artış göstermiştir.

NBS'nin yurtiçi satışında %10,5'lik bir artış görülürken, pancar şekeri satışının aynı düzeyde kalışını Şeker Kurumu "satışta istikrar" olarak değerlendirmiştir. Diğer bir ifadeyle 1998 yılında 1,6 milyon ton pancar şekeri satılırken 2003 yılında da satışın 1,6 milyon ton olarak gerçekleşmesinin adı "satışta istikrarlı bir seyir izlemek" olmuştur. Nüfusumuz aynı süreçte 62 milyondan 67 milyona çıkarken şeker ihtiyacı NBS ile karşılanmıştır.

Şeker Yasası NBS üretiminin önünü açmak amacıyla çıkarılmış bir yasadır.

Tablo:1) Pancar Şekeri ve NBS üretim ve satışı (ton)

		1998/99	1999/00	2000/01	2001/02	4 yıllık ortalama	2002/03	2003/04	2 yıllık ortalama
Pancar Şekeri	Üretim	2.706.187	1.988.637	2.533.503	1.652.364	2.220.173	2.157.393	1.762.373	1.959.883
	Yurtiçi satış	1.599.940	1.608.341	1.671.364	1.614.389	1.623.509	1.636.204	1.610.769	1.623.487
NBS	Üretim	172.953	306.253	356.489	437.865	318.390	394.062	366.076	380.069
	Yurtiçi satış	157.448	301.851	346.554	460.571	316.606	352.758	346.880	349.819

Kaynak: Şeker Kurumu

Şeker Yasası, NBS üretim miktarının yurt içi talep kapsamında üretilecek şeker miktarının %10'u kadar olabileceğini, Bakanlar Kurulu'nun bu miktarı %50 artırma ve eksiltmeye yetkili olduğunu belirtmiştir. Bakanlar Kurulu bu takdirini son sekiz pazarlama yılının altısında %50 artırma yönünde kullanmıştır. Sadece 2007/08 pazarlama yılında %35 ve 2008/09 pazarlama yılında ise %25 oranında artış takdiri kullanmıştır. Bakanlar Kurulu Yasa'nın kendine verdiği %50 azaltma yetkisini hiçbir zaman kullanmamıştır. Bu yetkiyle de pancar şekeri üretimi ülkemizde her zaman baskı altında tutulmuştur. 29.6.2011 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan Bakanlar Kurulu Kararı ile 2010/11 pazarlama yılı NBS üretim kotası yine %50 oranında artırılmıştır.

Ülkemizde 1998 yılında 22 milyon tona ulaşan şeker pancarı üretimi Şeker Yasası ile şeker üretimine uygulanan kota kapsamında 2003 yılında 12,6 milyon tona kadar gerilemiş, 2010 yılında 17,9 milyon tonla en yüksek değerine ulaşmıştır. Şeker pancarı üretimimiz 1998 yılındaki miktarın çok altında olmasına karşın "istikrar" adı altında düşürülen üretimimiz sonucu Türkiye 2002 yılından 2011 yılı Mayıs ayına kadar 2,3 milyar TL değerinde şeker pancarı ithalatı yapmıştır. Şeker Yasası ve Bakanlar Kurulu kararları ülkemizi kendine yeterli olduğu bir tarım ürünüde daha yurtdışına bağımlı kılmaktadır.

Ülkemizde şeker üretimi, ithalatçı konumunda olduğumuz mısırdan NBS üretimiyle değil, üretimde kendimize yeterli olduğumuz şeker pancarından sağlanmalıdır.

Ahmet ATALIK
Başkan